

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 1
Dokumentägare Hanna Brevik Hygiensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2026-01-26	Giltig t.o.m. 2028-01-26

Acinetobacter, karbapenemresistenta – poliklinisk vård och dagvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas en patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av multiresistenta bakterier.

Acinetobacter, vanligtvis *Acinetobacter baumannii*, orsakar framför allt vårdrelaterade infektioner. Infektionerna är svårbehandlade och förstahandsvalet vid behandling är oftast ett karbapenem-antibiotika (till exempel meronem och imipenem). Acinetobacter med karbapenemresistens försvårar därför ytterligare förutsättningarna för behandling.

Acinetobacter kan kolonisera människan, så som sår, andningsvägar och katetrar, utan att ge upphov till infektion. Bakterierna har en förmåga att kontaminera miljön och kan vara svår att städa bort, i synnerhet i vårdmiljöer. Smittspridning kan därför ske via händer och föremål som kontaminerats. Flertalet patienter med bärarskap av karbapenemresistenta acinetobacter är smittade i samband med sjukhusvård utomlands. Bärarskapets varaktighet varierar mycket mellan olika individer.

Smittspridning

Bakterierna sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning kan öka vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi
- urinvägskateter, inklusive RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar, inklusive pyelostomi (utom PVK)
- central infart
- tracheostoma och produktiv hosta
- infekterade och vätskande sår
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos patient med kognitiv svikt.

Placering

Patienter med följande riskfaktorer ska inte sitta i väntrum:

- diarré
- läckande urinvägskateter
- läckande dränage
- tracheostoma och produktiv hosta
- vätskande sår som inte är täckta med förband

Mottagningsrum eller dagvårdsrum

- Patienten ska ha eget rum med avdelad toalett.
- Kontaktytor i mottagningsrummet ska vara fria från föremål.
- Ta fram det material och den utrustning som behövs, kassera överblivet material.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera vårdtagare med bärarskap i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om bärarskapet och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Städning

- Kontaktytor i mottagningsrummet, vid behov toaletten, avtorkas med ytdesinfektionsmedel med tensid.
- Vid läckage av kroppsvätskor städas kontaktytor i rummet med Virkon.
- Om patienten fått behandling på dagvårdsmottagning och legat en längre tid (> 1 timme) städa rum och toalett, om den använts av patienten, med Virkon. Bearbeta ytorna noga.
- Kassera engångsmaterial som kan ha kontaminerats.
- Medicinteknisk utrustning avtorkas med Des +45 eller enligt tillverkarens anvisning.
- Golv städas med förfuktade moppar alternativt rengöringsmedel och vatten om inte kraftig förorening på golv har förekommit.
- Desinfektera eventuell städutrustning.

Utarbetad av: Andreas Harling